

Łódź 2025

Usamodzielnianie czy usamodzielnienie?
Jak to w końcu jest?

Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi

Teoria i wszystkim znane fakty

OSOBA, KTÓRA OSIĄGNĘŁA PEŁNOLETNOŚĆ PRZEBYWAJĄC W PIECZY ZASTĘPCZEJ, MOŻE PRZEBYWAĆ W DOTYCHCZASOWEJ RODZINIE ZASTĘPCZEJ, RODZINNYM DOMU DZIECKA ALBO PLACÓWCE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ, ZA ZGODĄ ODPOWIEDNIO RODZINY ZASTĘPCZEJ, PROWADZĄCEGO RODZINNY DOM DZIECKA ALBO DYREKTORA PLACÓWKI OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZEJ, NIE DŁUŻEJ JEDNAK NIŻ DO UKOŃCZENIA 25 ROKU ŻYCIA JEŻELI:

1. uczy się: w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego lub
2. legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się: w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
3. u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego

Teoria i wszystkim znane fakty

Obowiązki związane z usamodzielnieniem:

1. osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby
2. indywidualny program usamodzielnienia jest opracowany przez wychowanka oraz opiekuna usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie

OPIEKUNEM USAMODZIELNIENIA MOŻE BYĆ:

1. OSOBA TWORZĄCA RODZINĘ ZASTĘPCZĄ,
2. PROWADZĄCA RODZINNY DOM DZIECKA,
3. KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ,
4. PRACOWNIK SOCJALNY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE,
5. OSOBA BĘDĄCĄ W PLACÓWCE OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZEJ ALBO REGIONALNEJ PLACÓWCE OPIEKUŃCZO - TERAPEUTYCZNEJ, WYCHOWAWCĄ LUB PSYCHOLOGIEM,
6. LUB INNA OSOBA WSKAZANA PRZEZ OSOBĘ USAMODZIELNIANĄ I ZAAKCEPTOWANA PRZEZ KIEROWNIKA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Cel to konkretny oczekiwany rezultat.

Powinien być pozytywnym, jasnym i konkretnym stwierdzeniem, które jest tak sformułowane by osiągnąć wymierny wynik. Cel powinien odpowiadać kryterium

WARTO:

- **Wymierny**, czyli taki, który możesz zaobserwować!
- **Ambitny**, czyli trudny i angażujący Cię!
- **Realistyczny**, czyli taki, który możesz wykonać!
- **Terminowy**, czyli mający określone punkty kontrolne!
- **Opisany**, czyli taki, który możesz zapisać podczas ustalania!

Cele - wg WARTO

- ▶ PRZYKŁAD:
- ▶ Chciałbym spędzić wakacje na Wyspie Wielkanocnej. - to nie cel. To jest bardzo piękne marzenie, którym możemy się „żywić” z roku na rok. Jak nam nie wyjdzie w tym roku to może w następnym się uda.
- ▶ Ja Marcin Lewandowski od 13 do 26 lipca 2025 roku będę spędzał wakacje wraz z żoną na Wyspie Wielkanocnej - być może jest to cel. Potwierdzenie znajduje się w analizie WARTO.
- ▶ **WARTO PAMIETAĆ O WARTO!!!!!!!**

Model GROW

MODEL GROW

1.

GOALS - cele

Co chcesz osiągnąć?

Jak chcesz żeby było?

Jak chcesz robić?

Z jakiego powodu osiągnięcie tego celu jest dla Ciebie ważne?

Po czym poznasz, że osiągnąłeś cel?

2.

REALITY – rzeczywistość

Jak wygląda teraz sytuacja?

Jak jest i jaki to ma wpływ na Ciebie?

W jakim punkcie jesteś?

Co działa, a co nie działa?

Co zrobisz, a czego jeszcze nie zrobisz?

3.

OPTIONS – opcje

Jakie masz możliwości?

Jaki masz wybór?

Co możesz zrobić w tej sytuacji?

Skąd i jaką pomoc możesz uzyskać?

4.

WILL – wybór

Co wybierasz?

Jaka jest Twoja decyzja?

Na co się decydujesz?

Czy znasz rezultaty swoich decyzji?

W jakim kierunku decydujesz się podążać?

Jaki będzie Twój pierwszy krok?

Określ termin.

SZUKAMY ODPOWIEDZI.....

- ▶ Planując proces usamodzielniania zasadnicze jest odpowiedzenie sobie na kilka pytań:
- ▶ **KIEDY ZACZYNAMY REALIZOWAĆ PROCES USAMODZIELNIENIA?**
- ▶ **KTO BIERZE UDZIAŁ I NA JAKIM ETAPIE PROCESU USAMODZIELNIANIA?**
- ▶ **CZY JE CELE ZOSTANĄ ZREALIZOWANE W PROCESIE USAMODZIELNIANIA?**
- ▶ **JAKIE KROKI I CZYNNOŚCI BĘDĄ SKUTECZNE W REALIZACJI DZIAŁAŃ?**
- ▶ **KTO JEST ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ I DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PLANIE PRACY Z DZIECKIEM I PROGRAMIE USAMODZIELNIANIA?**

USAMODZIELNIENIE A USAMODZIELNIANIE

- ▶ Usamodzielnianie oznacza PROCES przygotowujący do samodzielnego wykorzystywania osobistych umiejętności i zasobów niezbędnych do podejmowania decyzji dotyczących własnego życia, bez uzależnienia od innych osób i instytucji. Dlatego zamiast słowa USAMODZIELNIENIE powinniśmy raczej używać słowa USAMODZIELNIANIE.
- ▶ Proces usamodzielniania dziecka rozpoczyna się w chwili jego przybycia do placówki, rodzinnego domu dziecka czy rodziny zastępczej. W zależności od tego, jaki jest cel główny planu pomocy dziecku kładziemy nacisk na wybrane aspekty pracy z dzieckiem i jego rodziną. Jeżeli za cel główny wybrany został - przygotowanie do samodzielności - plan pracy z dzieckiem a następnie program usamodzielniania jest budowany w oparciu o szereg zadań i działań obejmujących 9 głównych obszarów wymagających wsparcia.

USAMODZIELNIENIE A USAMODZIELNIANIE

OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W PROCESIE USAMODZIELNIANIA

1. OSOBA USOMODZIELNIANA
2. WYCHOWAWCA, PEDAGOD, PSYCHOLOG, RODZIC ZASTĘPCZY
3. OPIEKUN USAMODZIELNIENIA
4. PRACOWNIK ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ/PCPR/MOPR
5. ASYSTENT RODZINY
6. PRZEDSTAWICIEL GMINY
7. PRACODAWCA
8. INNI

WSZYSCY ROBIĄ SVOJE FRAGMENTY.....

ZATEM Z JAKICH POWODÓW SIĘ TO NIE SPINA W CAŁOŚĆ?

9
filarów

Propozycje rozwiązań na przyszłość

Zintegrowanie działań poprzez:

- ▶ Wybranie na 24 miesiące przed pełnoletnością opiekuna usamodzielnienia
- ▶ Nawiązanie współpracy przez: osobę usamodzielnianą, opiekunem usamodzielniania, pracownikiem placówki/rodzicem zastępczym, pracownikiem PCPR/ORP, asystentem rodziny w celu opracowania kontraktu przedwstępnego i wyznaczenia kierunków działań,
- ▶ spotkania ewaluacyjne i monitorujące sytuację osoby usamodzielnianej co 6 miesięcy
- ▶ Sporządzenie rok przed pełnoletnością programu usamodzielniania
- ▶ Analiza realizacji kontraktu wstępnego w celu ustalenia dalszego trybu działania

2. Wprowadzenie rozwiązań wzmacniających rolę opiekuna usamodzielniania (określenie wymogów względem opiekuna usamodzielniania, rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do realizacji zadań opiekuna usamodzielniania o organizacje pozarządowe i osoby przez nie wskazane, określenie zadań opiekuna usamodzielniania, określenie maksymalnej liczby podopiecznych przypadających na jednego opiekuna usamodzielniania - do 5 osób w celu uzawodowienia tej funkcji.